

‘Kabinet zwakte compromis nog verder af’

Buiten de Orde zijn maar weinigen tevreden met het standpunt dat de regering enkele weken geleden innam over de Commissie Advocatuur. ‘Gemiste kans’, ‘verkokerde blik’, ‘het liedje van de statusquo’, ‘maar eens zien wat de NMa gaat doen’. Advocaten worden met rust gelaten, voorlopig, en dat zint veel buitenstaanders niet. Een kleine serie klachten over de bestaande toestand.

Er komt geen regelgevende raad, als het aan deze regering ligt. Het procesmonopolie en het verschoningsrecht blijven in de huidige vorm bestaan. Wel moeten tuchtrechtelijke schorsingen en schrappingen op internet worden gepubliceerd, en kleine overtredingen van verordeningen moeten door de deken worden beoordeeld. Er komt een raad van onder andere consumenten die de Orde moet adviseren, en ten slotte wordt de Orde ertoe aangezet om de kwaliteitszorg strikter ter hand te nemen: ‘ze moet haar verantwoordelijkheid ten aanzien van een goede beroepsuitoefening meer dan voorheen waar maken.’

Rechtsbijstandsverzekeraars klagen over de prijsverhogende werking van het ongebroken procesmonopolie. Directeur Jan Moerland, van Das Legal Services: ‘De gemiddelde advocaat is voor de gemiddelde burger onbetaalbaar. We hebben oplossingen aangedragen die de nadelen van het procesmonopolie beperken terwijl de voordelen worden gehandhaafd, maar de overheid heeft blijkbaar geen belang bij creatieve oplossingen. De economische kant wordt door overheid en advocatuur stelselmatig over het hoofd gezien.’

Rechtstheoreticus Marc Loth, lid van de (nu opgeheven) Commissie-Van Wijnen, is het met hem eens: ‘Het kabinetsstandpunt is een justitieverhaal geworden, veel sterker dan iets van Economische Zaken. De richting van ons advies is overgenomen, maar het kabinet haalde de scherpe kantjes eraf. Terwijl wij al rekening hadden gehouden met gevoeligheden in de advocatuur, en ook een compromis met het marktdenken hadden geformuleerd. Een regelgevende raad had iets kunnen doen

Het wachten is nu op parlement en NMa

aan de problemen van marktwerking en legitimiteit.’

Rechtseconoom Rogier van den Bergh vond als commissielid de regelgevende raad al niet ver genoeg gaan. Hij wilde, als dissident in de commissie, een juridische autoriteit die minimumeisen stelt aan allerlei ‘proceshulpverleners’, onder wie advocaten. Dit naar het model ‘Clementi’ dat nu in Engeland wordt ingevoerd. ‘Dan zou er wat meer concurrentie in de beroepsgroep zijn gebracht.’ Nu zelfs de regelgevende raad, ‘een interne hervorming van de Orde’, niet is gelukt, voorziet hij dat de NMa ‘niet gelukkig zal zijn, ook niet over het verbod op *no cure no pay*’, dat volgens de regering in de wet moet worden vastgelegd. Ook Marc Loth denkt dat de NMa ‘nog voor vuurwerk kan zorgen’.

Voor de critici is niet alleen het aanstaande onderzoek van de NMa (zie kader) hoopvol,

want ‘na de aanstaande verkiezingen ligt alles weer vrij open,’ zegt rechtssocioloog Nick Huls. Intussen is hij ‘nogal teleurgesteld over de resultaten van de hele exercitie’, die begon met de motie over de advocatuur van Kamerlid Klaas de Vries. Hij denkt dat de standpuntbepaling bijvoorbeeld over *no cure no pay* niet lang houdbaar zal blijken. De Consumentenbond kondigt bij monde van woordvoester Julliette Olders al aan dat ze voor *no cure no pay* zal blijven lobbyen. Nick Huls: ‘Het regeringsstandpunt is weer een gevolg van de verkokerde blik van Justitie, waar ze het verband niet zien tussen de Commissie Advocatuur en de gefinancierde rechtsbijstand, tussen de regelgevende raad en de raden voor rechtsbijstand. Advocaten hebben een andere functie dan dakdekkers, en daarvan zijn ze voor een deel losgezongen geraakt.’

Dat die publieke verantwoordelijkheid voor de rechtsbedeling naast de andere kernwaarden van het beroep wettelijk wordt vastgelegd, zoals de regering wil, dat vindt Marc Loth een van de weinige pluspunten. Daarentegen vindt hij het ‘zorgelijk’ dat de balie zo weinig oog heeft voor kritiek uit de samenleving. ‘De meeste advocaten denken bij kwaliteitszorg alleen aan bureaucratie.’ Ze begrijpen niet hoe er in de politiek ophef heeft kunnen ontstaan over hun eigenste balie. Loth hoorde in discussies met advocaten zelfs dat iemand *de deken* het tumult verweet: ‘Hoe heeft u het zo ver kunnen laten komen?’ (LH)

NMA ONDERZOEKT ZELFREGULERING ADVOCATEN

De NMa raadpleegt de komende maanden onder meer consumenten en zakelijke afnemers over de gedrags- en beroepsregels van advocaten. Zijn de gedrags- en beroepsregels van advocaten noodzakelijk en proportioneel voor het doel dat ze dienen? De regels over bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden, buitenpatronaat, aansprakelijkheidsverzekeringen, incassotarief en het rechtstreeks benaderen van potentiële cliënten, kunnen de concurrentie tussen advocaten beïnvloeden. Zijn ze noodzakelijk en proportioneel voor de goede uitoefening van het beroep van advocaat of voor de bescherming van de klanten? Over het onderzoek naar deze vragen voert de NMa ook overleg met de Orde. Tot 1 december a.s. is het mogelijk op het consultatiedocument (zie www.nmanet.nl) te reageren, via consultatieadvocatuur@nmanet.nl. Het onderzoeksresultaat wordt in de eerste helft van 2007 verwacht.